

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ
ĮSTATYMAS**

2001 m. birželio 12 d. Nr. IX-375
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymo sritis

1. Šis įstatymas nustato veiklos, susijusios su genetiškai modifikuotais mikroorganizmais ir organizmais bei genetiškai modifikuotais produktais, sritis, jų valstybinį valdymą ir reguliavimą bei fizinių ir juridinių asmenų, Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka įregistruotų užsienio valstybių juridinių asmenų filialų ir kitų padalinių (toliau – fiziniai ir juridiniai asmenys), ribotai naudojančių genetiškai modifikuotus mikroorganizmus arba organizmus, apgalvotai išleidžiančių į aplinką genetiškai modifikuotus organizmus bei juos, kaip produktus ar esančius kituose produktuose, tiekiančių rinkai, teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Įstatymas taikomas visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie ribotai naudoja genetiškai modifikuotus mikroorganizmus arba organizmus, apgalvotai išleidžia į aplinką genetiškai modifikuotus organizmus ar tiekia rinkai genetiškai modifikuotus organizmus, kaip produktus ar esančius kituose produktuose, ir užsiima kita šio įstatymo numatyta su genetiškai modifikuotais mikroorganizmais, genetiškai modifikuotais organizmais ir genetiškai modifikuotais produktais susijusia veikla Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. Šis įstatymas netaikomas nustatant genetiškai modifikuotų mikroorganizmų, genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų gabenimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, taip pat gabenimo geležinkeliais, keliais, vidaus vandens keliais, jūra ar oru privalomus saugos reikalavimus.

4. Įstatymas netaikomas nustatant organizmų ir mikroorganizmų naudojimo reikalavimus, kai genetinė modifikacija atliekama nenaudojant rekombinantinių nukleino rūgščių molekulių, ir tų organizmų bei mikroorganizmų, kurie atsiranda vykstant natūraliems procesams.

5. Šis įstatymas netaikomas, kai tiekiami rinkai genetiškai modifikuoti organizmai, kaip atskiri produktai ar esantys kituose produktuose, yra genetiškai modifikuoti vaistai (vaistiniai preparatai), veterinariniai vaistai, augalų apsaugos produktai ar tiesiogiai skirti maistui ir pašarams, kuriems taikomi Europos Sąjungos teisės aktai ir kituose farmacinę ir kitą veiklą, susijusią su vaistiniais preparatais ir veterinariniais vaistais, maisto ir pašarų naudojimą, gamybą ir saugą, augalų apsaugos produktų naudojimą ir augalų apsaugą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai. Šiame įstatyme produkto tiekimo rinkai veikla nelaikomi veiksmai, kai:

1) genetiškai modifikuoti mikroorganizmai, įskaitant ląstelių kultūrų kolekcijas, ir genetiškai modifikuoti organizmai atitinka specialias riboto naudojimo veiklos vykdymo sąlygas, ribojant jų sąlytį su gyventojais ir aplinka, kuriems taikomos riboto naudojimo veiklos nuostatos;

2) genetiškai modifikuoti organizmai, skirti apgalvotam išleidimui į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai, kuriems taikomos apgalvoto išleidimo į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai, veiklos vykdymo nuostatos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

6. Šis įstatymas netaikomas, kai genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veikla yra susijusi su genetiškai modifikuotais tiriamaisiais vaistiniais preparatais, kuriems taikomi farmacinę veiklą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

7. Šiame įstatyme genetiškai modifikuoto organizmo riboto naudojimo veikla nelaikomi veiksmai, kai genetiškai modifikuoti mikroorganizmai ar organizmai, patiekti rinkai saugojimui, veisimui, transportavimui, naikinimui, šalinimui ar kitokiam naudojimui, atitinka produkto tiekimo rinkai sutikime nustatytas veiklos vykdymo sąlygas ir numatytą rizikos aplinkai vertinimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

8. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su jo priede pateiktais Europos Sąjungos teisės aktais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apgalvotas išleidimas į aplinką** – genetiškai modifikuoto organizmo arba šių organizmų kombinacijos sąmoningas perkėlimas į aplinką, netaikant specifinių priemonių, ribojančių to organizmo (organizmų) sąlytį su gyventojais ar aplinka, užtikrinančių gyventojų saugą ir aplinkos apsaugą. Apgalvoto išleidimo į aplinką sąvoka taikoma šiai veiklai: bandomajam genetiškai modifikuotų organizmų išleidimui į aplinką, genetiškai modifikuotų organizmų tiekimui rinkai.

2. **Genetiškai modifikuotas mikroorganizmas (GMM)** – mikroorganizmas, kuriame genetinė medžiaga pakeista tokiu būdu, kuris natūraliai nepasitaiko poruojantis ir (arba) natūralios rekombinacijos būdu.

3. **Genetiškai modifikuotas organizmas (GMO)** – organizmas, išskyrus žmogų, kuriame genetinė medžiaga pakeista tokiu būdu, kuris paprastai nepasitaiko poruojantis ir (arba) natūralios rekombinacijos būdu.

4. **GMO ekspertų komitetas** – patariamoji visuomeniniais pagrindais veikianti institucija, nagrinėjanti genetiškai modifikuotų mikroorganizmų ir organizmų arba jų, kaip produktų ar esančių kituose produktuose, rizikos aplinkai ir žmonių sveikatai vertinimo ataskaitas, stebėsenos (monitoringo) planą, rengianti ir teikianti pasiūlymus bei išvadas genetiškai modifikuotų organizmų ekspertizės klausimais prieš tiekiant juos rinkai, apgalvotai išleidžiant į aplinką ar ribotai naudojant.

5. **GMO valdymo priežiūros komitetas** – konsultacinio pobūdžio visuomeniniais pagrindais veikianti institucija, svarstanti genetiškai modifikuotų organizmų politikos klausimus, teikianti pasiūlymus ministerijoms, Vyriausybės įstaigoms, kitoms institucijoms dėl šios srities teisinių dokumentų, programų rengimo ir įgyvendinimo.

6. **Genetiškai modifikuotas produktas** (toliau – **produktas**) – preparatas, kurio sudėtyje yra ar kuris susideda iš genetiškai modifikuotų organizmų ar genetiškai modifikuotų organizmų kombinacijų ir kuris tiekiamas rinkai.

7. **Genetiškai modifikuoto produkto saugos ekspertizė** – genetiškai modifikuoto produkto savybių, galinčių daryti poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, įvertinimas ir išvados apie genetiškai modifikuoto produkto saugumą pateikimas.

8. **Genetiškai modifikuoto organizmo ar produkto saugos kontrolė** – valstybės institucijų ir įstaigų vykdoma genetiškai modifikuoto organizmo ar produkto saugos kontrolė siekiant nustatyti, ar apgalvotai išleidžiamas į aplinką genetiškai modifikuotas organizmas

atitinka privalomus saugos reikalavimus.

9. **Mikroorganizmas** – bet kuris mikrobiologinis vienetas, ląstelinis ar neląstelinis, kuris gali dauginis ar perduoti genetinę medžiagą, įskaitant virusus, viroidus, gyvūnines ir augalines kultūros ląsteles.

10. **Naudojimas** – veikla, kurios metu genetiškai modifikuoti mikroorganizmai ar organizmai dauginami, auginami ar kitaip ribotai naudojami ir (ar) genetiškai modifikuoti organizmai ar jų kombinacija, kaip atskiri produktai ar esantys kituose produktuose, gaminami ir tiekiami rinkai, apgalvotai išleidžiami į aplinką, importuojami, eksportuojami, taip pat atliekami bandymai bei mokslinio tyrimo darbai.

11. **Nelaimingas atsitikimas** – bet koks įvykis, susijęs su gausiu ir nenumatytu genetiškai modifikuoto mikroorganizmo ar organizmo išleidimu į aplinką jų riboto naudojimo metu, galintis kelti tiesioginį ar uždelstą pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai.

12. **Organizmas** – bet kuris biologinis vienetas, galintis dauginis ir (ar) perduoti savo genetinę medžiagą.

13. **Pranešimas** – nustatytos būtinos informacijos apie planuojamą genetiškai modifikuoto organizmo ar genetiškai modifikuoto mikroorganizmo ribotą naudojimą, genetiškai modifikuoto organizmo apgalvotą išleidimą į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai, pateikimas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai ar nustatytos būtinos informacijos apie planuojamą genetiškai modifikuoto organizmo, kaip produkto ar esančio kituose produktuose, tiekimą rinkai pateikimas Aplinkos ministerijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

14. **Ribotas naudojimas** – veikla, kai specialiomis priemonėmis ribojant organizmų arba mikroorganizmų sąlytį su gyventojais ir aplinka tie mikroorganizmai arba organizmai genetiškai modifikuojami, auginami, saugomi, transportuojami, naikinami, šalinami ar kitaip naudojami.

15. **Rizikos aplinkai vertinimas** – tiesioginės arba netiesioginės, greitos arba uždelstos rizikos, kurią žmonių sveikatai ir aplinkai gali kelti apgalvotai į aplinką išleisti ar tiekti rinkai genetiškai modifikuoti organizmai, įvertinimas.

16. **Tiekimas rinkai** – produkto tiekimas tretiesiems asmenims už mokestį arba nemokamai.

17. Genetiškai modifikuotas organizmas arba genetiškai modifikuoti organizmai taip pat reiškia genetiškai modifikuotų organizmų kombinaciją (derinį).

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

18. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

2¹ straipsnis. Genetiškai modifikuotų organizmų valstybinio valdymo principai

Genetiškai modifikuotų organizmų valstybinis valdymas grindžiamas šiais principais:

1) atsargumo – atitinkamas rizikos valdymo priemonės, skirtas pavojui iki rizikos aplinkai vertinimo ir rizikos valdymo plėtos sumažinti, kai priimant sprendimą dėl genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką, įskaitant tiekimą rinkai, esant moksliniam neapibrėžtumui dėl genetiškai modifikuoto organizmo ar jo kaip produkto saugos sunku prognozuoti galimą neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai;

2) rizikos aplinkai vertinimo – išankstinį rizikos aplinkai vertinimą kiekvienu atveju genetiškai modifikuotą organizmą ribotai naudojant, apgalvotai išleidžiant į aplinką ar tiekiant

rinkai jį kaip produktą ar esantį kituose produktuose. Draudžiama genetiškai modifikuotą organizmą apgalvotai išleisti į aplinką ar jį kaip produktą tiekti rinkai, kai genetinės modifikacijos procese naudojami atsparumo antibiotikams žymimieji genai, lemiantys atsparumą antibiotikams, vartojamiems žmonių ar gyvūnų gydymui, jeigu vertinant riziką aplinkai nustatytas galimas genetiškai modifikuoto organizmo neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai;

3) etapų (laipsniškumo) – genetiškai modifikuotas organizmas, skirtas naudoti aplinkoje, apgalvotai išleidžiamas į aplinką ir jo ribojimas mažinamas nuosekliai, etapais didinant išleidimo mastą, ir tik tada, kai, įvertinus ankstesnį išleidimo poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, nustatoma, kad galima daryti kitą žingsnį;

4) visuomenės informavimo ir dalyvavimo – institucijos turi skatinti visuomenės švietimą ir informavimą, išklausti, konsultuoti ir įvertinti visuomenės nuomonę kiekvienu atveju prieš priimančią sprendimą dėl veiklos, susijusios su ribotu naudojimu ar apgalvotu išleidimu į aplinką, įskaitant tiekimą rinkai;

5) stebėsenos ir kontrolės priemonių užtikrinimo – genetiškai modifikuotas organizmas leidžiamas apgalvotam išleidimui į aplinką ar tiekimui rinkai tik tuo atveju, jeigu fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys pranešimą vykdyti veiklą, pateikia genetiškai modifikuoto organizmo nustatymo ir aptikimo metodų aprašymą;

6) auginti skirtą genetiškai modifikuoto organizmo (augalo) ribojimo – vadovaujantis subsidarumo principu, galimybė riboti ar drausti genetiškai modifikuotą organizmą, teikiamą kaip sėklos ar kita augalų dauginamoji medžiaga, auginti Lietuvos Respublikos teritorijoje, nedarant poveikio genetiškai modifikuotiems organizmams, kurie įteisinti tiekti rinkai kaip atskiri produktai ar esantys kituose produktuose, laisvai apyvartai ir prieš įteisinimą nustatytam rizikos aplinkai vertinimui ir neatsižvelgiant į priemones, skirtas išvengti neįteisinto genetiškai modifikuoto organizmo išleidimo į aplinką.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

ANTRASIS SKIRSNIS

GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ VALSTYBINIS VALDYMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

3 straipsnis. Genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų naudojimo valstybinė valdymo sistema

Veiklos, kurios metu yra naudojami genetiškai modifikuoti organizmai ir genetiškai modifikuoti produktai, valstybinį valdymą Lietuvos Respublikoje vykdo Aplinkos ministerija.

4 straipsnis. Aplinkos ministerijos kompetencija

Aplinkos ministerija:

1) Neteko galios nuo 2021-05-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

2) Neteko galios nuo 2021-05-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

3) priima pranešimus iš fizinių ir juridinių asmenų apie genetiškai modifikuotus organizmus bei genetiškai modifikuotus produktus;

4) Neteko galios nuo 2021-05-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

5) Neteko galios nuo 2021-05-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

6) Neteko galios nuo 2021-05-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [IX-1384](#), 2003-03-20, Žin., 2003, Nr. 34-1419 (2003-04-09), i. k. 1031010ISTA0IX-1384

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

7) kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato genetiškai modifikuotų mikroorganizmų klasifikavimo kriterijus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-1384](#), 2003-03-20, Žin., 2003, Nr. 34-1419 (2003-04-09), i. k. 1031010ISTA0IX-1384

8) kaupia ir tvarko genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų duomenų bazę;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-1384](#), 2003-03-20, Žin., 2003, Nr. 34-1419 (2003-04-09), i. k. 1031010ISTA0IX-1384

9) sudaro ir koordinuoja GMO valdymo priežiūros komiteto ir GMO ekspertų komiteto darbą;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

10) nustato modifikacijos metodus, kuriuos taikant įvyksta arba neįvyksta genetinė modifikacija;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

11) atlieka šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų jai priskirtas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-1384](#), 2003-03-20, Žin., 2003, Nr. 34-1419 (2003-04-09), i. k. 1031010ISTA0IX-1384

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

5 straipsnis. Sveikatos apsaugos ministerijos kompetencija

Sveikatos apsaugos ministerija:

1) kartu su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato maisto, kuriame yra genetiškai modifikuotų organizmų arba kuris iš jų susideda ar yra iš jų pagamintas, privalomus saugos reikalavimus;

2) nustatyta tvarka atlieka genetiškai modifikuoto maisto saugos ekspertizę;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

3) nustato maisto, kuriame yra genetiškai modifikuotų organizmų arba kuris iš jų susideda ar yra iš jų pagamintas, saugos ekspertizės tvarką;

4) Neteko galios nuo 2006-07-14

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin. 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

5) kartu su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato produktų saugos ekspertizės atlikimo tvarką;

6) nustato medicininių gaminių, vaistų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie yra iš jų pagaminti, priėmimo naudoti, registravimo bei naudojimo tvarką, išskyrus veterinarinius gaminius ir veterinarijos vaistus;

7) atlieka šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų jai priskirtas funkcijas.

6 straipsnis. Žemės ūkio ministerijos kompetencija

Žemės ūkio ministerija:

1) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dalyvauja atliekant genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų rizikos žemės ūkiui įvertinimą;

2) atlieka šio įstatymo bei kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų jai priskirtas funkcijas.

7 straipsnis. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kompetencija

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

1) *Neteko galios nuo 2006-07-14*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, *Žin.* 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

2) nustatyta tvarka atlieka genetiškai modifikuotų produktų saugos ekspertizę;

3) nustato veterinarinių gaminių, veterinarinės įrangos, veterinarijos vaistų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie yra iš jų pagaminti, priėmimo, registravimo ir naudojimo tvarką;

4) atlieka šio įstatymo bei kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų jai priskirtas funkcijas.

7¹ straipsnis. GMO ekspertų komitetas

1. GMO ekspertų komiteto sudėtį ir veiklos nuostatus tvirtina Aplinkos ministerija.

2. GMO ekspertų komitetas organizuoja genetiškai modifikuotų organizmų ekspertų veiklą Lietuvos Respublikoje.

3. GMO ekspertų komitetas atlieka rizikos aplinkai vertinimą ir rengia išvadas bei pasiūlymus dėl genetiškai modifikuotų mikroorganizmų arba organizmų riboto naudojimo, genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką bei jų, kaip produktų ar esančių kituose produktuose, tiekimo rinkai.

4. Atlieka kitas teisės aktais nustatytas funkcijas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, *Žin.*, 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

7² straipsnis. Valstybinio genetiškai modifikuotų organizmų rizikos aplinkai vertinimo finansavimas

1. Valstybinis genetiškai modifikuotų organizmų rizikos aplinkai vertinimas, kurį atlieka GMO ekspertų komitetas, finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis.

2. Valstybiniam genetiškai modifikuotų organizmų rizikos aplinkai vertinimui, kurį atlieka GMO ekspertų komitetas, finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisėtai gautos lėšos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

8 straipsnis. Genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų valstybinė saugos kontrolė

Genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų valstybinę saugos kontrolę atlieka:

1) genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką kontrolę – Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos;

2) genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų teikimo į rinką saugos kontrolę ir rinkos priežiūrą – pagal kompetenciją Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Žemės ūkio ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija ar jų įgaliotos institucijos;

3) genetiškai modifikuotų mikroorganizmų arba organizmų riboto naudojimo kontrolę – Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, *Žin.*, 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

4) žmonėms skirtų medicininių gaminių, vaistų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie yra iš jų pagaminti, saugos kontrolę – Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliotos institucijos;

5) veterinarinės paskirties gaminių ir preparatų, prekinių pašarų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie yra iš jų pagaminti, saugos kontrolę – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1384](#), 2003-03-20, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1419 (2003-04-09), i. k. 1031010ISTA0IX-1384

TREČIASIS SKIRSNIS

VEIKLOS, KURIOS METU YRA NAUDOJAMI GENETIŠKAI MODIFIKUOTI ORGANIZMAI IR GENETIŠKAI MODIFIKUOTI MIKROORGANIZMAI, REGULIAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, *Žin.*, 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

9 straipsnis. Leidimai ir sutikimai veiklai, kurios metu yra naudojami genetiškai modifikuoti organizmai ir genetiškai modifikuoti mikroorganizmai

1. Lietuvos Respublikoje verstis veikla, kurios metu genetiškai modifikuoti organizmai apgalvotai išleidžiami į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai, ir (ar) ribotai naudojami genetiškai modifikuoti mikroorganizmai arba organizmai, kai riboto naudojimo veikla susijusi su rizika žmonių sveikatai ir aplinkai, gali fiziniai ir juridiniai asmenys, gavę leidimą apgalvotai išleisti į aplinką genetiškai modifikuotus organizmus (toliau – leidimas genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai) ir (ar) ribotai naudoti genetiškai modifikuotus mikroorganizmus arba organizmus (toliau – leidimas riboto naudojimo veiklai) aplinkos ministro tvirtinamame tvarkos apraše, kuriame taip pat nustatomos riboto naudojimo veikloje naudojamos specialios ribojimo priemonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

2. Tiekimui rinkai tikslais apgalvotai išleisti į aplinką genetiškai modifikuotus organizmus, kurių naudojimas neįteisintas Europos Sąjungoje, gali fiziniai ar juridiniai asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka gavę sutikimą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje numatytus leidimus fiziniams ir juridiniams asmenims išduoda Aplinkos ministerijos įgaliota institucija šio straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka, o šio straipsnio 2 dalyje numatytus sutikimus – Aplinkos ministerija aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

4. Aplinkos ministerija, remdamasi nauja ar papildoma informacija, galinčia paveikti rizikos aplinkai įvertinimą arba pakartotinį turimos informacijos įvertinimą, taip pat naujomis ar papildomomis mokslo žiniomis, turi svarbių priežasčių manyti, kad genetiškai modifikuotas organizmas, kaip atskiras produktas ar esantis kitame produkte, kurio naudojimas įteisintas Europos Sąjungoje, kelia riziką žmonių sveikatai ar aplinkai, gali priimti sprendimą laikinai apriboti arba uždrausti tokio genetiškai modifikuoto organizmo, kaip atskiro produkto ar esančio kitame produkte, naudojimą ir (arba) pardavimą Lietuvos Respublikoje.

5. Aplinkos ministerija, priimdama sprendimą, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje, nedelsdama informuoja Europos Komisiją, valstybes nares bei visuomenę ir pagrindžia savo sprendimą rizikos aplinkai įvertinimu.

6. Aplinkos ministerija:

1) pritarus Žemės ūkio ministerijai, kiekvienu atveju teikia Europos Komisijai prašymą, kaip nurodyta šio įstatymo 10⁸ straipsnio 1 dalyje, skirtą fiziniams ir juridiniams asmenims, pateikusiems pranešimą tiekti rinkai auginti skirtą genetiškai modifikuotą organizmą (augalą) ar atnaujinti tokio produkto tiekimą rinkai auginti, dėl Lietuvos Respublikos reikalavimo išbraukti iš geografinės teritorijos taikymo Lietuvos Respublikos teritoriją numatomame išduoti:

a) sutikime pagal Direktyvą 2001/18/EB;

b) leidime pagal 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų;

2) neteikia prašymo Europos Komisijai dėl Lietuvos Respublikos reikalavimo išbraukti iš geografinės teritorijos taikymo Lietuvos Respublikos teritoriją numatomame išduoti sutikime (leidime), kai Žemės ūkio ministerija nepritaria konkretaus genetiškai modifikuoto organizmo draudimui auginti prašymo, nurodyto šios dalies 1 punkte, pateikimui Europos Komisijai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

7. Draudžiama auginti Lietuvos Respublikos teritorijoje Europos Sąjungoje auginti skirtus genetiškai modifikuotus organizmus (augalus), kurie įrašyti į aplinkos ministro patvirtintą genetiškai modifikuotų organizmų sąrašą, skirtą šio įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytam prašymui pateikti, arba dėl kurių geografinės teritorijos taikymo išimtis, kai valstybės narės ar Europos Komisija pateikia prieštaravimus dėl tokio produkto tiekimo rinkai, patvirtinta Europos Komisijos įgyvendinamuoju sprendimu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, *Žin.*, 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

10 straipsnis. Fizinių ir juridinių asmenų, kurie naudoja genetiškai modifikuotus organizmus ir (ar) genetiškai modifikuotus mikroorganizmus, teisės ir pareigos

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę naudoti tuos genetiškai modifikuotus organizmus, kaip produktus ar esančius kituose produktuose, kurių naudojimas įteisintas Europos Sąjungoje, išskyrus atvejus, kai genetiškai modifikuoto organizmo, kaip atskiro produkto ar esančio kitame produkte, naudojimas ir (arba) pardavimas laikinai apribotas arba uždraustas Lietuvos Respublikoje pagal šio įstatymo 9 straipsnio 4 ir 7 dalis. Tiekiant rinkai konkretų produktą, turi būti laikomasi konkrečių to produkto naudojimo sąlygų ir jis turi būti naudojamas nustatytoje aplinkoje ir (arba) šalies teritorijoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę gauti teisės aktų nustatyta tvarka informaciją iš Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Žemės ūkio ministerijos ir kitų institucijų apie genetiškai modifikuotus organizmus ir (ar) genetiškai modifikuotus mikroorganizmus bei jų naudojimą.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, naudojantys genetiškai modifikuotus mikroorganizmus ir (ar) genetiškai modifikuotus organizmus, privalo laikytis visų leidime riboto naudojimo veiklai, genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai ir (ar) sutikime genetiškai modifikuoto organizmo, kaip produkto ar esančio kituose produktuose, tiekimo rinkai veiklai (toliau – sutikimas produkto tiekimo rinkai veiklai) nurodytų reikalavimų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

4. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklą, privalo periodiškai peržiūrėti kiekvienai pavojingumo klasei ar lygiui taikomas specialias ribojimo priemones, nustatytas šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytame tvarkos apraše, ir laikytis jų, kad būtų išlaikytas, kiek įmanoma, mažesnis darbo vietos ir aplinkos sąlytis su bet kokiais genetiškai modifikuotais organizmais, užkirstas kelias kilti pavojui žmonių sveikatai ir aplinkai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

5. Jeigu fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo ar apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą arba pateikę pranešimą tiekimo rinkai veiklai, gauna naujos informacijos, susijusios su galimu reikšmingu neigiamu poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai, kuri nebuvo pateikta pranešime, ar pakeičia ribotą naudojimą ar apgalvotą išleidimą į aplinką taip, kad tai gali turėti reikšmingų padarinių keliamai rizikai, apie tai jie ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos apie riziką žmonių sveikatai ir aplinkai gavimo dienos praneša Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai, pakeičia pranešime nurodytą informaciją ir imasi būtinų priemonių žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti. Fiziniai ir juridiniai asmenys taip pat turi imtis atitinkamų priemonių ir per 10 darbo dienų nuo naujos informacijos, galinčios paveikti rizikos aplinkai vertinimą, kad leistas produktas kelia neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, iš vartotojų ar kitų šaltinių gavimo dienos sustabdyti genetiškai modifikuotų organizmų, kaip produktų ar esančių kituose produktuose, tiekimą rinkai, informuoti apie tai Europos Komisiją ir valstybių narių kompetentingas institucijas, ir visuomenę.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

6. Įvykus nelaimingam atsitikimui, asmenys, naudojančys genetiškai modifikuotus mikroorganizmus arba organizmus, privalo nedelsdami apie tai pranešti Aplinkos ministerijai jos nustatyta tvarka ir imtis visų priemonių neigiamiems padariniams pašalinti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

7. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo teikti informaciją ir duomenis apie jų naudojamus genetiškai modifikuotus mikroorganizmus ir (ar) genetiškai modifikuotus organizmus Aplinkos ministerijai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

8. Fiziniai ir juridiniai asmenys Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka įvertina genetiškai modifikuotų organizmų *riziką* aplinkai bei žmonių sveikatai ir atlieka genetiškai modifikuotų produktų saugos ekspertizę.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

9. Fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys rinkai genetiškai modifikuotus organizmus, privalo laikytis teisės aktuose nustatytų ženklavimo ir susekamumo reikalavimų.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

TREČIASIS¹ SKIRSNIS

GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ RIBOTO NAUDOJIMO VEIKLA

10¹ straipsnis. Genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklos klasifikavimas ir vykdymo sąlygos

1. Genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veikla skirstoma į:
 - 1) genetiškai modifikuotų mikroorganizmų riboto naudojimo veiklą;
 - 2) genetiškai modifikuotų organizmų, išskyrus mikroorganizmus, riboto naudojimo veiklą.
2. Genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veikla klasifikuojama pagal aplinkos ministro nustatytus atitinkamos genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklos klasifikavimo reikalavimus. Pagal rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dydį klasifikuojamos genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklos pavojingumas priskiriamas:
 - 1) vienai iš keturių pavojingumo klasių, kai planuojama šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta veikla. Šios veiklos pavojingumo klasės didesnis skaičius reiškia didesnę riziką žmonių sveikatai ir aplinkai;
 - 2) pirmajam ar aukštesniajam pavojingumo lygiui, kai planuojama šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta veikla. Šios veiklos aukštesnysis pavojingumo lygis reiškia didesnę riziką žmonių sveikatai ir aplinkai.
3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys vykdyti genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklą, turi:
 - 1) pateikti Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai pranešimą apie riboto naudojimo veiklą aplinkos ministro nustatyta tvarka;
 - 2) turėti riboto naudojimo veiklai tinkamas patalpas ar įrenginius (toliau – uždaros patalpos) ir apie jas pranešti Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai;
 - 3) atlikti planuojamos riboto naudojimo veiklos rizikos aplinkai vertinimą pagal 2000 m. rugsėjo 27 d. Europos Komisijos sprendimą 2000/608/EB dėl rekomendacinių pastabų rizikos įvertinimui, išdėstytam Direktyvos 90/219/EEB dėl riboto genetiškai modifikuotų mikroorganizmų naudojimo III priede, ir pagal aplinkos ministro, sveikatos apsaugos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytus kriterijus;
 - 4) atliekant rizikos aplinkai vertinimą, nustatyti numatomų ribotai naudoti genetiškai modifikuotų organizmų (mikroorganizmų) galimas žalingas savybes (pavojus) ir, atsižvelgiant į galimo neigiamo (žalingo) poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai dydį, genetiškai modifikuotus mikroorganizmus priskirti vienai iš keturių pavojingumo klasių, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies 1 punkte, o genetiškai modifikuotus organizmus, išskyrus mikroorganizmus, – pirmajam ar aukštesniajam pavojingumo lygiui, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies 2 punkte;
 - 5) užtikrinti kiekvienai genetiškai modifikuoto mikroorganizmo pavojingumo klasei ar genetiškai modifikuoto organizmo pavojingumo lygiui taikomas specialias ribojimo priemones, įskaitant atliekų tvarkymą ir priežiūrą;
 - 6) parengti avarinį reagavimo planą, kuriame nurodyti priemonės ir veiksmai nelaimingo atsitikimo atveju, kai numatoma vykdyti genetiškai modifikuotų mikroorganizmų trečiosios ar ketvirtosios pavojingumo klasės ar genetiškai modifikuotų organizmų aukštesniojo pavojingumo lygio riboto naudojimo veiklą, ir šį planą paskelbti viešai, kad informacija būtų prieinama fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie tokio įvykio atveju gali patirti neigiamą poveikį;
 - 7) gauti leidimą riboto naudojimo veiklai, kai riboto naudojimo veikla susijusi su rizika žmonių sveikatai ir aplinkai.
4. Genetiškai modifikuotų mikroorganizmų pirmosios pavojingumo klasės ar genetiškai modifikuotų organizmų pirmojo pavojingumo lygio riboto naudojimo veiklą gali vykdyti fiziniai ir juridiniai asmenys, pateikę pranešimą, jeigu atitinka šio straipsnio 3 dalies 1–5 punktuose nustatytas genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo veiklos vykdymo sąlygas.

10² straipsnis. Leidimo riboto naudojimo veiklai išdavimo, atsisakymo jį išduoti, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir leidimo galiojimo panaikinimo pagrindai

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šio įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalies 1–6 punktuose nustatytus reikalavimus, norintys gauti leidimą riboto naudojimo veiklai, turi pateikti Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai pranešimą vykdyti riboto naudojimo veiklą, kuriame pateikiama informacija, nustatyta aplinkos ministro tvirtinamame Genetiškai modifikuotų organizmų riboto naudojimo tvarkos apraše. Šiame pranešime pateikiama informacija, susijusi su ribotu naudojimu, turi būti proporcinga numatomos vykdyti veiklos pobūdžiui ir su tokia veikla susijusiai rizikai.

2. Jeigu fiziniams ir juridiniams asmenims, pateikus visus išsamius ir tinkamai įformintus dokumentus, būtinus gauti leidimą genetiškai modifikuotų mikroorganizmų antrosios pavojingumo klasės ar genetiškai modifikuotų organizmų aukštesniojo pavojingumo lygio riboto naudojimo veiklai, leidimas riboto naudojimo veiklai neišduodamas ir motyvuotas atsisakymas jį išduoti per 45 kalendorines dienas nuo prašymo gavimo dienos nepateikiamas, laikoma, kad leidimas riboto naudojimo veiklai išduotas. Leidimo nereikia planuojant tęsti genetiškai modifikuotų mikroorganizmų antrosios pavojingumo klasės riboto naudojimo veiklą, jeigu fiziniai ir juridiniai asmenys vykdė leistą antrosios arba aukštesnės pavojingumo klasės veiklą, laikėsi šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo reikalavimų ir pateikė naują pranešimą.

3. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija fiziniams ir juridiniams asmenims išduoda leidimą genetiškai modifikuotų mikroorganizmų trečiosios ar ketvirtosios pavojingumo klasės riboto naudojimo veiklai:

1) per 90 kalendorinių dienų nuo visų, išsamių ir tinkamai įformintų būtinų dokumentų gavimo dienos, jeigu uždaros patalpos atitinka aplinkos ministro nustatytus atitinkamos pavojingumo klasės reikalavimus, išskyrus šios dalies 2 punkte nurodytus atvejus;

2) per 45 kalendorines dienas nuo visų, išsamių ir tinkamai įformintų būtinų dokumentų gavimo dienos, jeigu veikla bus vykdoma uždaroje patalpoje, kurios atitinka aplinkos ministro nustatytus pavojingumo klasės reikalavimus ir kuriose fiziniai ir juridiniai asmenys vykdė leistą tokios pačios arba aukštesnės pavojingumo klasės veiklą.

4. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija turi teisę, prieš išduodama leidimą riboto naudojimo veiklai, vykdydama priežiūrą, atlikti patikrinimą ir įvertinti, ar fiziniai ir juridiniai asmenys yra pasirengę vykdyti šiame straipsnyje nurodytą riboto naudojimo veiklą. Leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimo terminą nustato Aplinkos ministerijos įgaliota institucija, atsižvelgdama į tokios veiklos ypatumus, vykdymo trukmę ir tęstinumą. Leidimo riboto naudojimo veiklai terminas negali būti ilgesnis kaip 10 metų nuo jo išdavimo dienos.

5. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija neišduoda leidimo riboto naudojimo veiklai, jeigu neįvykdytos šio įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalyje nustatytos planuoto riboto naudojimo veiklos vykdymo sąlygos ar pranešime pateikta klaidinga informacija. Apie sprendimą atsisakyti išduoti leidimą riboto naudojimo veiklai Aplinkos ministerijos įgaliota institucija per 45 kalendorines dienas nuo prašymo gavimo dienos informuoja fizinį ir juridinį asmenį, kuris pateikė prašymą gauti leidimą riboto naudojimo veiklai.

6. Leidimo genetiškai modifikuotų mikroorganizmų trečiosios ar ketvirtosios pavojingumo klasės riboto naudojimo veiklai neišdavimas arba motyvuoto atsisakymo išduoti leidimą genetiškai modifikuotų mikroorganizmų trečiosios ar ketvirtosios pavojingumo klasės riboto naudojimo veiklai nepateikimas per šio straipsnio 3 dalyje nustatytus terminus nelaikomas leidimo genetiškai modifikuotų mikroorganizmų trečiosios ar ketvirtosios pavojingumo klasės riboto naudojimo veiklai išdavimu.

7. Kai leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojas nesilaiko nustatytų veiklos vykdymo sąlygų, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija priima sprendimą sustabdyti leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimą visose arba dalyje uždarų patalpų, kuriose riboto naudojimo veikla neatitinka pavojingumo klasei ar lygiui nustatytų specialių ribojimo priemonių.

8. Apie leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimo sustabdymą ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos Aplinkos ministerijos įgaliota institucija praneša leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojui ir nustato terminą, per kurį leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojas privalo atlikti reikiamus veiksmus leidimo riboto naudojimo

veiklai galiojimo sustabdymo priežastims pašalinti, kuris negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo Aplinkos ministerijos įgalios institucijos sprendimo sustabdyti leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimą priėmimo dienos.

9. Leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimo sustabdymas panaikinamas, kai leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojas per Aplinkos ministerijos įgalios institucijos nustatytą terminą atlieka reikiamus veiksmus leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimo sustabdymo priežastims pašalinti.

10. Aplinkos ministerijos įgalios institucija priima sprendimą panaikinti leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimą, jeigu leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimas sustabdytas, o leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojas per Aplinkos ministerijos įgalios institucijos nustatytą terminą neatlieka reikiamų veiksmų leidimo riboto naudojimo veiklai galiojimo sustabdymo priežastims pašalinti arba yra naujos pagrįstos informacijos apie galimus reikšmingus padarinius riboto naudojimo veiklos keliamai rizikai žmonių sveikatai ir aplinkai, kuri nebuvo pateikta pranešime, taip pat jeigu:

1) to prašo leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojas;

2) leidimo riboto naudojimo veiklai turėtojas likviduojamas arba miršta.

Papildyta skirsniu:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

TREČIASIS² SKIRSNIS

GENETIŠKAI MODIFIKUOTO ORGANIZMO APGALVOTO IŠLEIDIMO Į APLINKĄ, IŠSKYRUS TIEKIMĄ RINKAI, IR GENETIŠKAI MODIFIKUOTO ORGANIZMO, KAIP PRODUKTO AR ESANČIO KITUOSE PRODUKTUOSE, TIEKIMO RINKAI VEIKLA

10³ straipsnis. Genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai, veiklos vykdymo sąlygos

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys vykdyti genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai (toliau – genetiškai modifikuoto organizmo apgalvotas išleidimas į aplinką), veiklą, turi:

1) pateikti Aplinkos ministerijos įgalios institucijai pranešimą apie planuojamą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą (toliau – išleidimas į aplinką) aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) įvertinti riziką aplinkai pagal aplinkos ministro, sveikatos apsaugos ministro, žemės ūkio ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytus reikalavimus;

3) pateikti rizikos aplinkai vertinimui būtinus duomenis Aplinkos ministerijos įgalios institucijai pagal aplinkos ministro nustatytus reikalavimus;

4) gauti leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai.

2. Aplinkos ministerijos įgalios institucijai teikiamas vienas pranešimas dėl to paties genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką toje pačioje vietoje arba skirtingose vietose su sąlyga, kad išleidimo į aplinką tikslas sutampa ir išleidimas vyks per leidime genetiškai modifikuoto organizmo apgalvotam išleidimui į aplinką nustatytą terminą.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys pranešimą išleidimui į aplinką, nurodo:

1) duomenis ar rezultatus, paimtus iš kitų fizinių ir juridinių asmenų pateiktų pranešimų išleidimui į aplinką, jeigu tokia informacija nėra konfidenciali, arba turi pateikti kitų fizinių ir juridinių asmenų, kurie pateikė pranešimą, rašytinį sutikimą;

2) papildomą informaciją apie rizikos aplinkai vertinimą, remiantis anksčiau vykdyta genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veikla.

4. Jokia medžiaga, gauta iš genetiškai modifikuotų organizmų, kurie yra išleidžiami į aplinką, negali būti tiekiamą rinkai, išskyrus šio įstatymo 10⁵ straipsnio 1 dalyje numatytus atvejus.

10⁴ straipsnis. Leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai išdavimo, atsisakymo jį išduoti, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir leidimo galiojimo panaikinimo pagrindai

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šio įstatymo 10³ straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, norintys gauti leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai, turi pateikti Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai pranešimą vykdyti išleidimo į aplinką veiklą, kuriame pateikiama informacija, nustatyta aplinkos ministro tvirtinamame Genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir tiekimo rinkai tvarkos apraše. Šiame pranešime pateikiama informacija, susijusi su genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veikla, turi būti proporcinga numatomos vykdyti veiklos pobūdžiui ir su tokia veikla susijusiai rizikai.

2. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija per 90 kalendorinių dienų nuo visų, išsamių ir tinkamai įformintų leidimui genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai išduoti būtinų dokumentų gavimo dienos išduoda leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai arba per šį terminą motyvuotai atsisako išduoti leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai ir apie tai raštu informuoja fizinius ir juridinius asmenis, kurie pateikė prašymą išduoti leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai.

3. Prieš išduodama leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija turi teisę, vykdydama priežiūrą, atlikti patikrinimą ir įvertinti, ar fiziniai ir juridiniai asmenys yra pasirengę vykdyti šiame straipsnyje nurodytą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą. Leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo terminą nustato Aplinkos ministerijos įgaliota institucija, atsižvelgdama į tokios veiklos ypatumus, vykdymo trukmę ir tęstinumą. Leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo terminas negali būti ilgesnis kaip 10 metų nuo jo išdavimo dienos.

4. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija neišduoda leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai, jeigu neįvykdytos šio įstatymo 10³ straipsnio 1 dalyje nustatytos planuotos genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklos vykdymo sąlygos, nustatytas neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai arba pranešime pateikta klaidinga informacija.

5. Leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai neišdavimas arba motyvuoto atsisakymo išduoti leidimą genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai nepateikimas per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą nelaikomas leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai išdavimu.

6. Kai leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojas nepraneša apie naują informaciją, susijusią su galimu reikšmingu neigiamu poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai, kuri nebuvo pateikta pranešime, pakeičia genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą ir nesiima būtinų priemonių žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti arba Aplinkos ministerijos įgaliota institucija gauna naujos informacijos apie reikšmingą neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, kuri nebuvo pateikta pranešime išleidimui į aplinką, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija priima sprendimą sustabdyti leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimą.

7. Apie leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo sustabdymą ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos Aplinkos ministerijos įgaliota institucija praneša leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojui ir nustato terminą, per kurį leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojas privalo atlikti reikiamus veiksmus leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo sustabdymo priežastims pašalinti, kuris negali būti ilgesnis kaip 30

kalendarinių dienų nuo Aplinkos ministerijos įgalios institucijos sprendimo sustabdyti leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimą priėmimo dienos.

8. Leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo sustabdymas panaikinamas, kai leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojas per Aplinkos ministerijos įgalios institucijos nustatytą terminą atlieka reikiamus veiksmus leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo sustabdymo priežastims pašalinti.

9. Aplinkos ministerijos įgalios institucija priima sprendimą panaikinti leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimą, jeigu leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimas sustabdytas, o leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojas per Aplinkos ministerijos įgalios institucijos nustatytą terminą neatlieka reikiamų veiksmų leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai galiojimo sustabdymo priežastims pašalinti, taip pat jeigu:

1) to prašo leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojas;

2) leidimo genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai turėtojas likviduojamas arba miršta.

10⁵ straipsnis. Genetiškai modifikuoto organizmo, kaip produkto ar esančio kituose produktuose, tiekimo rinkai veiklos vykdymo sąlygos

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys pirmą kartą vykdyti genetiškai modifikuoto organizmo, kaip produkto ar esančio kituose produktuose (toliau – produktas), tiekimo rinkai veiklą, turi:

1) pateikti Aplinkos ministerijai pranešimą apie planuojamą produkto tiekimą rinkai aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) įvertinti riziką aplinkai pagal aplinkos ministro, sveikatos apsaugos ministro, žemės ūkio ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytus reikalavimus;

3) pateikti rizikos aplinkai vertinimui būtinus duomenis Aplinkos ministerijai;

4) gauti sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai.

2. Kad produktas galėtų būti naudojamas kitai paskirčiai, negu nurodyta pranešime, turi būti pateikiamas atskiras pranešimas produkto tiekimui rinkai.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys pranešimą produkto tiekimui rinkai, turi nurodyti informaciją apie duomenis ar rezultatus, gautus atlikus to paties genetiškai modifikuoto organizmo apgalvotą išleidimą į aplinką (eksperimentinį), apie kurį buvo teiktas pranešimas išleidimui į aplinką ir (arba) kai pranešimo produkto teikimo rinkai pateikimo metu toks išleidimas į aplinką vykdomas Europos Sąjungoje arba už jos ribų.

4. Fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys pranešimą produkto tiekimui rinkai, gali nurodyti duomenis ar rezultatus, paimitus iš kitų fizinių ir juridinių asmenų pateiktų pranešimų, jeigu informacija nėra konfidenciali, arba turi pateikti kitų fizinių ir juridinių asmenų, kurie pateikė pranešimą, rašytinį sutikimą.

10⁶ straipsnis. Sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai išdavimo pagrindai ir neišdavimo priežastys

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šio įstatymo 10⁵ straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, siekiantys gauti sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai, turi pateikti Aplinkos ministerijai pranešimą vykdyti produkto tiekimo rinkai veiklą, kuriame teikiama informacija, nustatyta aplinkos ministro tvirtinamame Genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir tiekimo rinkai tvarkos apraše. Šiame pranešime pateikiama informacija, susijusi su produkto tiekimo rinkai veikla, turi būti proporcinga numatomos vykdyti veiklos pobūdžiui ir su tokia veikla susijusiai rizikai.

2. Aplinkos ministerija parengia vertinimo ataskaitą, kurioje, remiantis atitinkamo genetiškai modifikuoto organizmo rizikos aplinkai vertinimu, nurodytas sprendimas leisti ar neleisti tiekti produktą rinkai (toliau – vertinimo ataskaita), per 90 kalendorinių dienų nuo visų, išsamių ir tinkamai įformintų sutikimui produkto tiekimo rinkai veiklai išduoti būtinų dokumentų gavimo dienos aplinkos ministro nustatyta tvarka. Aplinkos ministerija vertinimo ataskaitą kartu su papildomai gauta informacija ir bet kokia kita informacija, kuria ji rėmėsi rengdama vertinimo ataskaitą, turi išsiųsti Europos Komisijai. Vertinimo ataskaitoje nurodytas sprendimas dėl sutikimo produktą tiekti rinkai nėra pagrindas gauti sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai.

3. Jeigu vertinimo ataskaitoje nurodytas sprendimas neišduoti sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai, Aplinkos ministerija vertinimo ataskaitą pateikia Europos Komisijai ne anksčiau kaip po 15 kalendorinių dienų nuo vertinimo ataskaitos išsiuntimo fiziniams ir juridiniams asmenims, pateikusiems pranešimą produkto tiekimui rinkai, ir ne vėliau kaip po 105 kalendorinių dienų nuo pranešimo produkto tiekimui rinkai gavimo dienos.

4. Aplinkos ministerija priima sprendimą neišduoti sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai, jeigu neįvykdytos produkto tiekimo rinkai veiklos vykdymo sąlygos, kaip nustatyta šio įstatymo 10⁵ straipsnyje, nustatytas neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai, pranešime pateikta klaidinga informacija arba nepateikta papildoma informacija, kurios fizinių ir juridinių asmenų, pateikusių pranešimą produkto tiekimui rinkai, pagrįstai buvo prašoma.

5. Kai priimtas sprendimas neišduoti sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą turi pranešti apie tai fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie pateikė pranešimą produkto tiekimui rinkai, nurodydama sutikimo neišdavimo priežastis.

6. Jeigu Aplinkos ministerija nusprendžia išduoti sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai ir iš valstybių narių kompetentingų institucijų ar Europos Komisijos per 60 kalendorinių dienų nuo vertinimo ataskaitos pateikimo dienos negaunama argumentuotų prieštaravimų arba šie prieštaravimai išsprendžiami per 105 kalendorinių dienų laikotarpį, nusprendžiant išduoti sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai, Aplinkos ministerija išduoda sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai, perduoda jį fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie pateikė pranešimą produkto tiekimui rinkai, ir per 30 kalendorinių dienų informuoja apie tai kitų valstybių narių kompetentingas institucijas ir Europos Komisiją. Valstybėms narėms ar Europos Komisijai pateikus prieštaravimus dėl tokio produkto tiekimo rinkai, sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai Europos Komisija tvirtina įgyvendinamuoju sprendimu.

7. Aplinkos ministerija gali per 60 kalendorinių dienų nuo kitos valstybės narės kompetentingos institucijos įvertinimo ataskaitos dėl produkto tiekimo rinkai išplatavimo dienos paprašyti papildomos informacijos, pateikti pastabas arba pareikšti argumentuotus prieštaravimus ir perduoti tokią informaciją Europos Komisijai.

8. Sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai galiojimo terminas negali būti ilgesnis kaip 10 metų nuo jo išdavimo dienos.

9. Norint pateikti rinkai genetiškai modifikuotas sėklas ir dauginamąją medžiagą, sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai galiojimo terminas skaičiuojamas nuo dienos, kai genetiškai modifikuota augalo veislė įrašoma į Nacionalinį augalų veislių sąrašą Augalų sėklininkystės įstatymo nustatyta tvarka.

10. Pateikiant rinkai genetiškai modifikuotą miško dauginamąją medžiagą, sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai galiojimo terminas skaičiuojamas nuo dienos, kai genetiškai modifikuota miško dauginamoji medžiaga įrašoma į Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą Valstybinės miškų tarnybos nustatyta tvarka.

10⁷ straipsnis. Sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai atnaujinimo pagrindai

1. Fiziniai ir juridiniai asmenys, gavę sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai ir siekiantys atnaujinti jo galiojimą, ne mažiau kaip prieš 9 mėnesius iki galiojančio sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai pabaigos turi pateikti Aplinkos ministerijai:

- 1) naują pranešimą produkto tiekimui rinkai atnaujinti;

2) ataskaitą apie vykdyto aplinkos monitoringo, laikantis sutikime produkto tiekimo rinkai veiklai nurodytų sąlygų, kad būtų nustatytas genetiškai modifikuoto organizmo neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai (toliau – monitoringas), rezultatus ir gautą naują mokslinę informaciją apie produkto galimą neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai;

3) pasiūlymą dėl galiojančio sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai sąlygų pakeitimo ar papildymo, remiantis šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytame pranešime pateikta informacija, ir sutikimo galiojimo termino.

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pateikę pranešimą dėl sutikimo produkto tiekimui rinkai atnaujinimo, gali vykdyti veiklą pagal galiojančiame sutikime nustatytas veiklos vykdymo sąlygas iki sprendimo dėl produkto tiekimo rinkai atnaujinimo priėmimo.

3. Sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai atnaujinimo terminas negali būti ilgesnis kaip 10 metų nuo atnaujinto sutikimo produkto tiekimo rinkai veiklai išdavimo dienos.

10⁸ straipsnis. Sutikimo (leidimo) produkto tiekimo rinkai veiklai išdavimo ribojimas, kai genetiškai modifikuotas organizmas skirtas auginimui

1. Aplinkos ministerija teikia Europos Komisijai rašytinį prašymą dėl Lietuvos Respublikos reikalavimo, nurodyto šio įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje, ne vėliau kaip per 45 kalendorines dienas nuo Direktyvos 2001/18/EB 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos vertinimo ataskaitos išplatavimo arba Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 6 straipsnio 6 dalyje ir 18 straipsnio 6 dalyje nurodytos Europos maisto saugos tarnybos nuomonės gavimo dienos.

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pateikę pranešimą tiekti rinkai auginti skirtą genetiškai modifikuotą organizmą (augalą) ar atnaujinti tokio produkto tiekimą rinkai auginti, per 30 kalendorinių dienų nuo informacijos apie prašymą gavimo dienos patvirtina pradinį pranešimo produktą tiekti rinkai geografinės teritorijos taikymą arba atsisžvelgia į prašymą patikslinti geografinės teritorijos taikymą ir patikslina pranešimą. Patikslintas geografinės teritorijos taikymas nurodomas rašytiniame sutikime arba leidime, kuris išduodamas pagal Direktyvą 2001/18/EB, ir prireikus priimamame sprendime, nustatytame šios direktyvos 19 straipsnyje, taip pat sprendime dėl leidimo išdavimo Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 7 ir 19 straipsniuose nustatyta tvarka.

3. Aplinkos ministerija, pritarus Žemės ūkio ministerijai, pagal Direktyvą 2001/18/EB teikia prašymą valstybės narės kompetentingai institucijai, kuri išdavė rašytinį sutikimą produkto tiekimo rinkai veiklai, arba Europos Komisijai, jeigu leidimas produkto tiekimo rinkai veiklai išduotas pagal Reglamentą Nr. 1829/2003, kad Lietuvos Respublikos teritorija ar jos dalis būtų įtraukta į sutikimo ar leidimo geografinės teritorijos taikymą, iš kurios buvo išbraukta šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Tokiu atveju Žemės ūkio ministerija priima priemones, laikydamosi Direktyvos 2001/18/EB 26a straipsnio 1a dalyje nustatytos tvarkos, apie kurias praneša Europos Komisijai.

Papildyta skirsnium:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

KETVIRTASIS SKIRSNIS DUOMENYS APIE GENETIŠKAI MODIFIKUOTUS ORGANIZMUS IR GENETIŠKAI MODIFIKUOTUS PRODUKTUS

11 straipsnis. Genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų duomenų bazė

1. Aplinkos ministerija genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų naudojimo kontrolei užtikrinti kaupia ir tvarko genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų duomenų bazę.

PENKTASIS SKIRSNIS VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR DALYVAVIMAS PRIIMANT SPRENDIMUS

12 straipsnis. Visuomenės informavimas ir viešas konsultavimas, duomenų viešinimas ir priskyrimas konfidencialiai verslo informacijai

1. Informacija ir duomenys, pateikti pranešimuose apie planuojamą genetiškai modifikuoto organizmo riboto naudojimo ir apgalvoto išleidimo į aplinką, įskaitant tiekimą rinkai, veiklą, viešinami Genetiškai modifikuotų organizmų interneto svetainėje aplinkos ministro nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytuosius, ir informaciją, kuri pagal šio straipsnio nuostatas yra konfidenciali.

2. Informaciją ir duomenis, susijusius su auginti skirtų genetiškai modifikuotų organizmų (pasėlių) deklaravimo duomenimis, įskaitant auginimo vietų registravimą, kontrolei užtikrinti, visuomenei informuoti ir konsultuoti tvarko Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje.

3. Pagal šį įstatymą pateiktame pranešime fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę nurodyti informaciją, kurios atskleidimas galėtų pakenkti jų konkurencingumui, dėl ko ji turėtų būti laikoma konfidencialia. Fizinių ir juridinių asmenų nurodyta konfidenciali informacija gali būti laikoma konfidencialia tik tada, kai fiziniai ir juridiniai asmenys įrodo, kodėl nurodyta informacija yra konfidenciali. Jeigu fiziniai ir juridiniai asmenys nepateikia tokių įrodymų arba pateikia netinkamus įrodymus, laikoma, kad tokia informacija yra nekonfidenciali.

4. Institucija, gavusi pranešimą ir pasitarusi su fiziniu ir juridiniu asmeniu, pateikusių pranešimą ir pagrindimą dėl konfidencialios verslo informacijos, nepažeisdama šio straipsnio 5 dalies, nustato, kokia informacija turėtų būti laikoma konfidencialia informacija, ir apie savo sprendimą per 14 kalendorinių dienų nuo pagrįstos informacijos pagal šio straipsnio 3 dalį pateikimo dienos praneša fiziniam ir juridiniam asmeniui, pateikusiam pranešimą apie genetiškai modifikuotų organizmų naudojimo veiklą.

5. Konfidencialia informacija nelaikoma:

1) bendras genetiškai modifikuoto organizmo ar genetiškai modifikuoto mikroorganizmo aprašymas, fizinių asmenų, teikiančių pranešimą, vardas, pavardė ir adresas, juridinių asmenų, teikiančių pranešimą, pavadinimas ir adresas (buveinė);

2) genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką auginimo vieta, koordinatės ir laikas, planuojamas jų panaudojimo būdas;

3) genetiškai modifikuoto organizmo rizikos aplinkai vertinimas, monitoringo metodai ir monitoringo planas;

4) nelaimingo atsitikimo priemonių planai ir priemonės nelaimingo atsitikimo atveju;

5) riboto naudojimo veiklos tikslas ir vieta (uždaros patalpos), genetiškai modifikuoto mikroorganizmo pavojingumo klasė, genetiškai modifikuoto organizmo pavojingumo lygis, jų specialių ribojimo priemonių aprašymas, įskaitant rizikos aplinkai vertinimą;

6) informacija apie atliekų tvarkymą ir apie kenksmingumo iš jų pašalinimą;

7) išduoti leidimai ar sutikimai šiame įstatyme nustatyta riboto naudojimo ir apgalvoto išleidimo į aplinką, įskaitant tiekimą rinkai ir vertinimo ataskaitas, veiklai.

6. Konfidencialia informacija negali būti laikomi duomenys, kurie viešai prieinami, taip pat duomenys, kurie negali būti laikomi konfidencialiais ar kurių apsaugai fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys pranešimą, nesiima protingų priemonių. Konfidencialios informacijos atskleidimo draudimas netaikomas, kai informacija teikiama pagal atskirą prašymą kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už sprendimų priėmimą dėl genetiškai modifikuotų organizmų naudojimo ir koordinuojančioms jų priežiūrą, genetiškai modifikuotų organizmų ekspertams, vykdančioms ekspertizę, kurie neturi teisės atskleisti jos tretiesiems asmenims, jeigu įstatymų nenumatyta kitaip.

7. Jeigu fiziniai ir juridiniai asmenys atsiima arba atsiėmė prašymą gauti leidimą ar sutikimą genetiškai modifikuotų organizmų naudojimo veiklai, institucijos ir genetiškai modifikuotų organizmų ekspertai laikosi komercinės bei gamybinės informacijos slaptumo, įskaitant informaciją apie tyrimus ir tobulinimą, taip pat informaciją apie skirtingą institucijos, gavusios pranešimą, ir fizinių ir juridinių asmenų, pateikusių prašymą genetiškai modifikuotų organizmų naudojimo veiklai, nuomonę dėl konfidencialumo.

8. Su visuomene konsultuojamasi viešai, kai siekiama vykdyti genetiškai modifikuoto mikroorganizmo trečiosios ar ketvirtosios pavojingumo klasės ar genetiškai modifikuoto organizmo aukštesniojo pavojingumo lygio riboto naudojimo veiklą ir genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklą. Konsultavimosi su visuomene būdus ir tvarką nustato aplinkos ministras. Dokumentų pateikimui ir konsultacijoms su visuomene taikomos konfidencialios informacijos nuostatos, nustatytos šiame straipsnyje.

9. Terminas, per kurį visuomenė gali teikti pastabas ir pasiūlymus prieš išduodant leidimą genetiškai modifikuoto organizmo riboto naudojimo ar genetiškai modifikuoto organizmo apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai, negali būti trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų. Viešo konsultavimosi terminas negali būti pratęstas ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų.

10. Išduodama leidimą riboto naudojimo ar apgalvoto išleidimo į aplinką veiklai, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija prideda pranešimą apie visuomenės pastabas ir pasiūlymus ir (arba) ataskaitą apie viešų konsultacijų rezultatus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Žalos atlyginimas

Fiziniai ir juridiniai asmenys, savo veikla, kurios metu yra naudojami genetiškai modifikuoti organizmai ir genetiškai modifikuoti produktai, padarę žalą aplinkai, žmonių sveikatai, kitų juridinių ir fizinių asmenų turtui bei interesams, privalo ją atlyginti ir, esant galimybei, atkurti aplinkos objekto būklę įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Jei žala padaroma aplinkai ar žmonių sveikatai, valstybės interesams pagal kompetenciją atstovauja Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. gruodžio 31 d.

16 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo parengia ir patvirtina jam įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo
priedas

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos

direktyvą 90/220/EEB su paskutiniais pakeitimas, padarytais 2018 m. kovo 8 d. Komisijos direktyva (ES) 2018/350.

2. 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/41/EB dėl riboto genetiškai modifikuotų mikroorganizmų naudojimo.

3. 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/412, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2001/18/EB nuostatos dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) auginimą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1384](#), 2003-03-20, Žin., 2003, Nr. 34-1419 (2003-04-09), i. k. 1031010ISTA0IX-1384

Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo 2, 4, 8 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-720](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2967 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-720

Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 7(1), 7(2) straipsniais ir priedo pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3261](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15885

Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo Nr. IX-375 1, 2, 4, 7-2, 9, 10, 12 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 2-1 straipsniu, trečiuoju-1 ir trečiuoju-2 skirsniais įstatymas